

Fráflytingin kostar okkum dýrt

FRÁFLYTING Samfelagið ger stórar íløgur í útbúgving av ungfólki, sum eftir miðnámsskúla flyta av landinum og ikki koma heimaftur. Ein meting vísir, at hvør mistur árgangur hevur kostað samfelagnum 80 milliónir krónur í íløgum, og at samfelagið missur millum 450 og 900 milliónir krónur í BTÚ av hvørjum árgangi

Eyðun Klakstein

Tølini fyri, hvat føroyska samfelagið missur av fráflytingini av ungfólki, tykjast skakandi.

Ein meting vísir, at hvør árgangur av lesandi føroyingum, sum flyta av landinum, men ikki koma heimaftur, hava kostað almennu Føroyum 80 milliónir krónur í íløgum, sum samfelagið ikki fær aftur.

Samanborið við líknandi útrokningar í øðrum londum, missa Føroyar bruttotjódarúrtøku (BTÚ) fyri millum 450 og 900 milliónir krónur av teimum fólkunum í hvørjum árgangi, sum ikki kom heimaftur við síni útbúgving.

Tað skrivur samfelagsgranskarin Gestur Hovgaard í grein í Vikuskifti í Sosialinum í dag.

Hann hevur mett um, hvør búskaparligi missurin er hjá samfelagnum, nú Føroyar missa umleið 150 fólk í hvørjum árgangi til útlandið.

Vælfærdarfeilan

Dagsins ungdomur gongur vanliga 12-13 ár í skúla og fer síðan antin í læru ella undir víðari lestur. Alt hetta er gildið av tí almenna, tí mett verður, at tað er ein íløga, sum loysir seg fyri samfelagið.

Eitt nú hevur danska vísmannaráðið roknað seg fram til, at hvør persónur við hægri útbúgving økir um bruttotjódarúrtøkuna við millum 3-6 milliónum í sínum produktiva virkna lívi, væl at merkja eftir skatt og

– Teir um leið 150 fráflytararnir árliga, sum ikki koma aftur eftir loknan hægri lestur uttanlands, hava til samans kostað skúlaverkinum einar 80 milliónir krónur.

eftir at útbúgvingin er afturgoldin.

– Skal alment goldna íløgna loysa seg, so má tó ein heilt innlýsandi fyritleykt vera lokin. Hon er, at tann, sum fær hesa útbúgving goldna av samfelagnum, eisini livir sitt produktiva lív í sama landi, sum rindar fyri hana, tí annars fær samfelagið sjálvandi ikki pengarnar aftur. Og nú eru vit inni á kjarnanum í trupulleikanum, skrivur Gestur Hovgaard, sum er

lektari í samfelagsvísindi á Fróðskaparsetrinum.

Dýrur missur

– Eftir tí, vit vita, flyta einir 300 ungdomar við miðnámskúlaprógvum av landinum árliga við tí ætlan at taka onkra hægri útbúgving aðrastaðni. Mett verður, at gott helvtin av hesum fólki ikki venda aftur til Føroya eftir loknan lestur. Í hesum tølum liggja vit lutfalsliga langt oman fyri okkara grannalond, og talið tykist ennátta at vaksa.

Leystliga roknað kostar raksturur fyri ein fólkskúlanæming í 2011-krónum uml. 40.000 um árið. Hetta verða um leið 400.000 í 10 ár. Ein studentakúlanæmingur kostar um leið 150.000 krónur í 3 ár.

– Teir um leið 150 fráflytararnir árliga, sum ikki koma aftur eftir loknan hægri lestur uttanlands, hava til samans kostað skúlaverkinum einar 80 milliónir krónur. Hetta eru sostatt pengar, sum samfelagið árliga ger

íløgu í, men sum tað ikki fær aftur, skrivur Gestur Hovgaard.

Hann vísir eisini á, at samfelagið missur ovurhondsstórar inntøkur av teimum mistu fólkunum.

– Skulu vit leggja nevndu útrokningar hjá danska vísmannaráðnum til grund, so kundi hvør mistur árgangur upp á 150 føroyingar, umframt at gildið sína útbúgving aftur og rindað skatt, eisini økt okkara bruttotjódarúrtøku við 450

til 900 milliónum, skrivur Gestur Hovgaard.

– Roknistykkið omanfyri er einfalt, men tað setur perspektiv uppá, at lata vit standa til, er tað við áhaldandi stórum tapi av bæði vælfærd og kappingarføri sum avleiðing, skrivur hann.

Greinin kann lesast í fullum líki á síðu 14 og 15 í Vikuskifti.

eydun@socialurin.fo

Kulur leikdagur á Hálsi

Kular Røtur, Trølla Pætur, gyklari, klovnar, ung talent og ísbarr er millum tað, sum er á skránni á leikadegi í Havn leygardagin

Leygardagin hendir mangt og hvat í ítróttarhøllini á Hálsi í Havn. Tá verður spennandi leikdagur við millum annað undirhaldi, tónleiki, ísbarr, klovnum og brandbilum.

Tiltakið verður kallað “Børn í Føroyum” og verður hildið frá kl. 14.30 til 17.30 leygardagin. Bæði inni í høllini og á økinum uttanfyri

kunnu børn uppliva mangt og hvat.

Í hølini verða konsertir við eitt nú Kulum Rótum, barnakóri og ungum tónleikarum. Eisini verður dansishow, og Trølla Pætur og Omman fara eisini á pallin. Erling Politistur og Jógvan Politimeistari verða eisini við í undirhaldinum og skulu ansa eftir, alt fer rætt fram.

Eisini fara gylkarin Ásbjørn og klovnamenn Angela og Hannibal at undirhalda.

Á økinum uttan fyri høllina verða ymiskir aktivitetir – brandbilar, mjólabilar, hoppiborgir og spællpláss.

Øll, sum koma tiltakið, verða eisini boðin í Ísbarr og fáa ókeypis frukt.

